

Kaina 20 kр .

Didžioji Pergalės diena

A black and white portrait of a man in a military uniform, likely a Soviet general. He is wearing a peaked cap with a circular emblem and a jacket with epaulettes and several medals on his chest. The image is a halftone reproduction.

J. V. Stalinas

E. Prokopukas

Ten, kur virė mūšiai

Jie kovojo už Tėvynę

Buvusiame partizanų krašte

Atkakliai kovėsi prieš fašistinius grobikus Kėstučio vardo būrio partizanai. Vokiečiai neturėjo ramybės nuo mūsų užpuolimų nei naktį, nei dieną.

Mes žinojome, kad mūsų reikalas teisingas, pergale bus iškovota. Šis karštas tikėjimas liaudies jėgomis mūsų neapvylė — pergale atėjo.

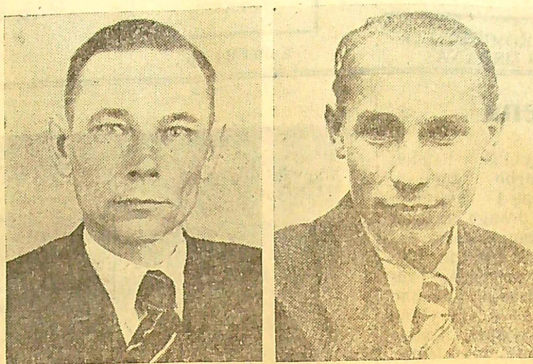
Apskrities darbo valstiečiai drauge su visais liaudimi sparčiai gydo karo padarinius žaizdas. Liaudies ūkio atstatymo tempai ypatingai paskutiniuoju metu.

Buvęs partizanų kraštas virto kolektyvinių ūkių kraštu. Apie 70 proc. apskrities valstiečių ūkių susibūrė į kolektyvinius ūkius, kurių apskrityje šiandien priskaitoma iki 150. Jau netoli ta valanda, kada visi, kaip vienas, mūsų apskrities valstiečiai įsijungs į žemės ūkio ateiles.

Ir miela šiandien prisiminti, kad reikalas, už kurį kovojo partizanai, įgyvendintas.

J. Strelcovas

Buv. Kėstučio vardo partizanų būrio komisaras

Labiau nei ugnies bijojo vokiečiai grobikai liaudies keršytojai. Žodis „partizanas“ sukeldavo juose baimę. Tarybiniai partizanai įnešė į bendrą pergalės reikalą nevertinamą įnašą.

Nuotraukoje: partizanų judėjimo Zarasų apskrityje vadovai, iš kairės — Kėstučio vardo partizanų būrio vadovas V. A. Atajavas, iš dešinės — to būrio komisaras J. V. Strelcovas.

Foto S. Navicko

Garbingu Pergalės vardu

Šių metų sausio mėnesio 15 dieną Rimsės apylinkės Femos ir Petūriškių kaimų gyventojai susibūrė į žemės ūkio atilę.

Bendriame susirinkime kolektyviečiai vienbalsiai pavadino savo atilę „Pergalės“ vardu.

Ši garbingą vardą nešiojame mes su pasididžiavimu ir dedame visas jėgas, kad patiesinti į Pergalės dieną mes sutinkame pirmaisiais laimėjimais kolektyvinio ūkio laukuose. Šiai dienai kolektyviečiai užbaigė pavasario sėją. Kolektyviniuose laukuose užsėta 102 ha grūdėmis kultūromis, artimiausiu laiku bus užbaigta techninių ir daržinių kultūrų sėja.

Pavasario sėjoje pavyzdinčiai darbavosi buvęs Tarybinės Armijos karys Kardelis Vaclovas, kuriuo didžiuojasi visos mūsų kolektyvinis ūkis.

Lavrijanecas Viktoras

Rimsės valsčius „Pergalės“ kolektyvinio ūkio pirmininkas

Vėl gimtajame krašte

Šiandien, Pergalės prieš fašistinę Vokietiją dieną, aš prisimenu savo vieną epizodą iš kovų gyvenimo.

...Tarybinės Armijos daliniai sparčiai stumėsi pirmyn, laisvindami Pabaltiją nuo pavergėjų. Sumuštos hitlerinės armijos grupuotės atkakliai priešinosi.

Po Utenos išvadavimo 16-oji lietuviškoji Tarybinės Armijos divizija stovėjo Vyžuonų miestelyje, kur apsisėjo pirmoji Pabaltijo fronto stabas.

Mūsų pulkas gavo uždavinį likviduoti vokiečių grupę Kaibutiškio km. Dusetų valsė. Šlame kaime aš gimiau ir išaugau. Iš jo aš evakuavau si prasidėjus karui. Likimas vėl atvedė į gimtąjį kraštą. Su virpanti širdimi aš įžengiau į nuo vaikystės dieną pažįstamus vienkiemus, miškelius, kalvas. Daug teko apmąstyti, daug tekdavo galvoti apie savo gimtąjį kraštą.

Į kaimą karo metais. Ir štai vėl prie namų, bet ten dar vokiečiai ir juos reikia išvyti. Užvirė kova. Reikėjo atkirsti priešui kelią, kad jis negalėtų atsitraukti: sugrauti tiltą, esantį už kaimo.

Aš apsiėmiau įvykdyti šį uždavinį su baterijos artileristais užėmiant poziciją ir paleidau ugnį tiltą. Kelias priešui atsitraukti buvo atkirstas, vokiečių grupė likviduota. Kaimo gyventojai su džiaugsmu sutiko išvadotojus.

Beveik penkeri metai praėjo nuo to laiko. Naujai teka gyvenimas kaime. Mano kaimo gyventojai susibūrė į žemės ūkio ateilę.

Aš dažnai atvažiuoju pas juos ir padedu išspręsti visus klausimus. Pergalės dieną jie sutinka galutinai užbaigę pavasario sėją kolektyviniuose laukuose.

J. Šiškovas

Faktai ir skaičiai

Zarasų apskrityje vokiečių okupacijos metu veikė „Kėstučio“ partizanų būrys, organizuotas 1943 metų birželio mėnesį. Būrys augo kasdien. 1944 m. pradžioje jame buvo prisikaitoma apie 100 žmonių.

Per savo veikimo laiką „Kėstučio“ partizanų būrys nuleido nuo bėgių 9 ešlonus su priešų gyvųjų jėgų ir technika, sunaikinti šimtai vokiečių karių ir karininkų. Vien tik Gražutės miške susiradus mirti 101 vokiečių. Partizanai sunaikino 3 lengvasias mašinas, 2 vilkikus ir keletą guragulių su kariniais kroviniais.

1944 m. liepos mėn. 29 d. partizanų būrys pirmas įėjo į Zarasų miestą. 10 šio būrio žmonių apdovanoti ordinais, liksieji medaliais. 20 buvusių partizanų dirba dabar atsakinguose ir vadovaujančiuose partinių — tarybinių organizacijų postuose.

Darbe kaip ir kovoj

Didžiojo Tėvynės karo metu aš, kaip ir daugelis lietuvių liaudies sūnų, kovojau su vokiškaisiais grobikais Tarybinės Armijos eilėse.

Savo kovos kelią aš ėjau pradžioje lietuviškosios divizijos o vėliau raudonosios vėlavos Katėno divizijos sąstato. Man teko dalyvauti savo gimtosios Lietuvos išvadavime. Nei kraujo, nei gyvybės nesigailėjau; aš kovojau dėl Tėvynės laisvės.

Vokiečių grupuotės Kurliandske likvidavimo metu 1945 m. balandžio mėn. buvau sužeistas. Pasveikęs vėl grįžau prie darbo. Su pasididžiavimu aš prisimenu dabar, kad tarnavau didžiosios armijos, atnešusios laimę, visai žmonijai, eilėse.

Demobilizuodamiesi iš tarybinės kariuomenės eilų, mes, kariai, žadėjome dirbti taip pat, kaip ir kovojome fronte.

Aš pasižadėjau būti pirmūnu

gamyboje.

1946 metais aš kaip traktorininkas pradėjau dirbti Dukšto MTS.

Kasmet aš viršydavau savo išdirb o normas.

Išgirdęs apie patriotinę Siutės MTS traktorininko Broniaus Žemaitis iniciatyvą, aš prisimiau išipareigojimą suar, i, pervedant į minkštą arimą, 1300 ha žemės ir sutaupti 2 su puse tonos degalų. Prisilmtus išipareigojimus stengiuosi įvykdyti. Balandžio mėn. 20 d. aš išvažiavau į Dukšto tarybinio ūkio laukus. Sėjos metu aš dirbau nuo 5 val. ryto iki 12 val. nakties, išsėdamasis tik pietų pertraukos metu ir pilant į mašiną degalus. Pergalės dieną aš atžymiu pasiektais laimėjimais; pusės mėnesio laikotarpis aš suariau 150 ha ir sutauptiau 300 kg degalų.

N. Labuckas

Dukšto MTS traktorininkas

V. Vasiliauskas

Išvadotojai atėjo

Įėjo ketvirtieji metai, kai Tarybų Lietuvos žemę mindžiojo purvinas vokiškųjų okupantų batas, kai kiekvieną dieną buvo vykdomi nauji areštai, suaudymai, trėmimai į Vokietijos vergovę. Kiekvieną naują dieną rodėsi dar tamsesnė už vakarykštę. Vokiečiai ir jų pakalikai lietuviškiems nacionalistai šmizginėjo po lietuviškuosius kaimus; kartais gaudydami jaunimą išvežimui į Vokietiją, kartais vykdami areštus, klausinėdami tarybinių partizanų, kartais su duonmėsiais ant šono, reikalaujanti iš valstiečių vištų, kiaušinių, lašinių. Jei to nebuvo, pasitenkindavo bulvėmis.

Tamsesni už naktį buvo okupacijos metai. Jie rodėsi, tyčia šliaužia vėžio žingsniu, lyg bausdami žmones už nuodėmes.

Taip buvo ir Birkėnų kaime.

1944 metų liepos mėnesį nusistovėjo giedras oras. Nuo ryto ligi vakaro nei vienas debesėlis nepastodavo kelo saulės spinduliams. Švelnus vasaros vėjelis glostė augmeniją, kartais

sukeldamas tamsiai mėlyną juostą vilnelių ramiajame ežero vandens paviršiuje. Bet nuo nūrių žmonių veidų ganta atrodė nuvargusi, prislėgta, rodėsi, kad ir ji pasiilgo laisvės. Pakelėse gulį vokiečių nukirsti medžiai, tarytum neišlaikė atėjusių priepaudo, mirė.

Liepos mėn. 14 dieną taip pat buvo giedra. Saulė rupestingai kaitino žemės paviršių. Taip pat švelniai glamonėjo gantą pietų vėjas. Tik šios vasaros dienos ramybė drumstė duslos patrankų švilpą pietuose.

Nors buožė Skrivickas ir senienas Miškinis iš kailio nerdamiesi tvirtino, kad čia girdimi švilpai — tai Baltarusijos miškuose paskutinio tarybinių partizanų būrio naikinimas, tačiau kiekvienam birkėniečiui buvo aišku, kad tai išvadotojų patrankų švilpai, kad Raudonoji Armija neužilgo išvaduos ir Birkėnų kaimą.

Pagyvėjęs vokiečių judėjimas plentu, jų sumišimas taip pat liudijo greitą išvadavimą. Papalėjęs kaimo gyventojai, kad nepakliūtį į vokiečių nagus, evakuavosi į už-

kampius: į ežerų salas, miškus bei kaimus, nusidriekusiems pamiškėse.

Birkėnų kaimo dalis jaunimo išėjo į partizanų būrius, dalį okupantai susaudė ir išvežė į Vokietiją. Likusieji seniai, vaikai ir ligoniai pasidūrė Karliškio ežero rytų kranto atšlaitėje bunkeris ir į pavakari persikėlė ten.

Vakare paežerė tapo tikra klajoklių stovykla: čia netvarkingai su stadiom lenom stovėjo žeimai, prikrauti įvairaus namų turto, ant kai kurių iš jų sėdėjo maži vaikai. Moterys susigūžė būriais sprendė „diplomatinius klausimus“. Vyrai ganė arklius.

Savių garsai sklido iš pietų, tačiau išvadotojų visi laukė iš rytų, iš ten į kur 1941 metais pasitraukė paskutinieji Raudonosios Armijos daliniai.

Artėjo rugpiūtė. Visi laukė naujos duonos. Kai kas nuo balandžio mėnesio jos neturėjo. Duona jiems pavadavo bulvės.

Šią vasarą laukiančių naujos duonos buvo daug. O tos duonos... kur ne kur po kelias šimtes rugių skyplėlių, vėjo blaškomi bangavo, apnuogindami akmeninę ir suskilusią žemę.

Nauja duona mažai ką žadėjo, tačiau birkėniečiai skyrė savo šnekose jai daug vietos.

Tą dieną kiekvienas, kažkodėl, jautėsi stipresniu, drąsesniu ir vokiečių jau nebijojo. Rodėsi, jei pasirodytų vienas ar net keli fričiai, jie tuojau būtų sumalti į šipulius.

Išaugo drąsa ir pas Vincą Miezėlį. Jis 1942 metais išleides du sūnus į tarybinius partizanus, po svirnu grindim dar giliau paslėpė draugo Stalino portretą ir „VKP(b) istorijos trumpąjį kursą“.

Kad išistikus gaisrai po svirnu paslėptieji daiktai nesudegtų, Vincas pasidarė vežėdise antrą dugną ir, tarp dviejų dugnų padėjęs vado portretą ir knygą, išvyko į Karliškio pakrantę.

Pavakary, kai birkėniečiai visu atvirumu lėję neapdykta okupantams ir Lietuvos išdavikams, kai Antanas Zabiela pareiškė, jog ryt — poryt ateis išvadotojai ir jei dabar pasirodytų ant Karliškio ežero kranto vokiečiai — iš jo liktų tik šlapia vieta Miezėlis, praryjęs paskutinįjį sėklės gumulą, pareiškė: „Aš žinogus tamsus, neapsiavietęs, mano smegenys neišmikiuoti ir politi-

koje nieko nenusimanau, bet tai, kas liaudiška yra nenugalima, žinau — tai jaučia mano siela, ir aš visai neabejoju tuo, kad Tarybų valdžia Lietuvoje bus amžina“. Savo žodžiams patvirtinti senis Vincas atplėšė vežėdžio dugno lentą, ištraukė iš ten slepiamus ir išdidžiai iškelėsi viena ranka rėmuose iškliktą V. Stalino portretą, antra — „VKP(b) istorijos trumpąjį kursą“ — suuko: „Tegyvuoja mūsų išvadotojai — bulševikų partija ir mylimas draugas Stalinas!“

Šis siurprizas visų akyse uždegė naujo džiaugsmo ir drąsos liepsną.

Ši diena pakėlė kaimynų santykius. Viso Birkėnų kaimo gyventojai iki šiol iš tolo kėlė keptuvę kaimo igaliotiniui Abramauskui — artimiausiam seniam bendradarbiui, šiandien ne vienas su juo susibūrė, iškoliojo, nuplėsdami pastarajam nepavydėtina jo ateitį.

Net kumetis Jonas Zabauskas pradėjo iš aukštai žiūrėti į buožės Steponavičiaus dukrę Janiną, kuri jau dviejus metus turi vietą Jono širdies kampelyje.

(Nukelta į 3 pusl.)

Kolektyviniuose ūkiuose baigiama grūdinių kultūrų sėja

Užbaigė sėją

Energingam pirminkui drg. Cyžui vadovaujant ir vietiniams partiniams ir tarybiniams organams padedant, Antazavės valsčiaus „Daburių kaimo „Raudonosios vėliavos“ kolektyvinis ūkis savo laiku pasirengė pavasario sėjai. Tai įgalino kolektyviečius gana anksti pradėti

laukų darbus.

Sparčiai plėtėsi sėjos frontas. Vis geresnių rodiklių atsižvelgdamas 4 laukininkystės brigados grandys. Balandžio mėn. 30 d. kolektyviečiai pilnai užbaigė sėją, apsidarė 65 ha vasarinėmis kultūromis.

P. Maračinskas

Rimšės valsčiaus kolektyviniuose ūkiuose

Rimšės valsčiaus Magonų apylinkės „Gegužės Pirmosios“ kolektyvinio ūkio (pirmininkas drg. J. Šilaika) valsčiai sėkmingai vykdė pavasario sėją. Kiekvieną dieną šios artelės laukuose dirba 11 žmonių su 17 arklų. Vieningo darbo rezultate kolektyvinio ūkio grūdinių kultūrų sėjimo planas—28 ha—įvykdytas ir dar viršytas vienu ha. Grūdinių kultūrų sėja

tęsiasi ir toliau.

Dar sėkmingiau vyksta sėja Magonų apylinkės „Antalgės“ kolektyviniame ūkyje (pirmininkas drg. B. Bogužis). 22 kolektyviečiai, dirbdami 20 arklų, iki šios dienos grūdinėmis kultūromis apėjo jau daugiau kaip 57 ha, vietoj plano numatytojų 43 ha.

Sėja „Antalgės“ kolektyviniame ūkyje tęsėsi toliau.

N. Dubauskas

Sėkmingai užbaigta sėja

Grūdinių kultūrų sėja šiomis dienomis pilnai užbaigė Dusetų vl. Padustėlio km. „Žvaigždės“ kolektyvinio ūkio valstiečiai. Čia apėta vasarojumi virš 60 ha žemės Darbe labiausiai pasižymėjo drg. Zalubos grandis.

Nuo „Žvaigždės“ kolektyvinio ūkio nedaug teatsilieka Vainiūnų km. „Naujosios žagės“ ir Pakiškių — Kęstutis vardo žemės ūkio artelės. Šiomis dienomis grūdinių kultūrų sėja čia bus užbaigta.

D. Čepukas

Atsiliepiu, „Elnio“ odos kombinato kolektyvo kvietimą

Atsiliepdami į Šiaulių „Elnio“ odos kombinato darbininkų, inžinierinių—technikinių darbuotojų ir tarnautojų išpareigojimą suteikti praktinę pagalbą Šiaulių apskrities Lygumų valsčiaus šefuojamiems kolektyviniams ūkiams, Zarasų apskrities pramkombinato darbininkai, techniniai darbuotojai ir tarnautojai įsipareigojo pagerinti šefuojamiems Antalieptės valsčiaus Marytės Melnikaitės vardo ir Imbrado valsčiaus „Lenino keliu“ kolektyviniams ūkiams teikiamą pagalbą. Savo išpareigojimus šefai vykdo. Jie daug prisidėjo prie šefuojamųjų kolektyvinių ūkių inventoriaus remonto, „Lenino keliu“ kolektyviniame ūkyje parvežė iš Dūkšto geležinkelio stoties 12,5 tonų mineralinių trąšų ir 6,5 to seklių. Antalieptės Marytės Melnikaitės vardo kolektyviniame ūkyje šefai įrengė kalve, aprūpino ją visais reikalingiausiais įrankiais.

Pramkombinato tarnautojai padėjo sudaryti šefuojamųjų kolektyvinių ūkių gamybinius planus, sutvarkyti įskaitą.

Prasidėjus šienaplovi bei derliaus nuėmimo darbams, pramkombinato darbuotojai su įrankiais rankose padės kolektyviečiams nuimti derlių.

J. Juknevičius

Dusetų ir Antazavės polit-mokyklos baigė mokslo metus

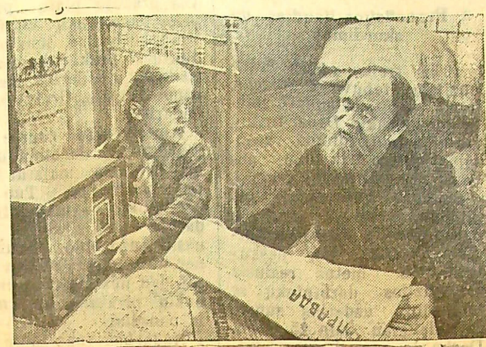
Š. m. balandžio mėn. 15—26 dienomis Antazavės ir Dusetų valsčių politinės mokyklose įvyko baigianieji užsiėmimai.

Ypač labai gerai užsiėmimai praėjo Antazavės valsčiaus politinėje mokykloje, kur klausytojai gerai išsavinę praeitąją medžiagą. Šios politmokyklos klausytojai drg. drg. P. Lašas, A. Namajūnas, Dusetų politinės mokyklos klausytojai drg. drg. V. Vileniškis, P. Malašinskas, G. Zimariovas ir visa eilė kitų sėkmingai užbaigė mokslo metus.

Greitu laiku baigiamieji užsiėmimai įvyks ir kitose valsčių politinėse mokyklose.

P. Jusius

Brolišku respublikų kolektyviniuose ūkiuose

Totorių ATSR. Radijas ir laikraštis tvirtai įėjo į kolektyvinio kaimo buitį. Judinsko rajono Budionovo vardo žemės ūkio artelės kolektyvininkai pilnai radiifikavo savo kaimą. Kiekviename name yra radijo reproduktorius arba radijo imtuvas. Į visus 220 namų laisikanės atneša rajono laikraštį. Dauguma kolektyviečių užsiprenumeravę srities ir centrinis laikraštis bei žurnalus. Senas žemdirbys kolektyvietis M. Z. Morozovas laisvą laiką skiria laikraščių skaitymui. Neseniai jis išgijo radio imtuvą.

Nuotraukoje: M. Z. Morozovas su savo anuke Nina—kaimo pradinės mokyklos mokinė savo namuose.

Foto B. Maslenikovo

TASS'o spaudos klišė

Pokalbiai apie trimetį planą visuomeninei gyvulininkystei išvystyti

Centrinis uždavinys žemės ūkio išvystyme

Mūsų šalis pasiekė stambią laimėjimų socialistinio žemės ūkio išvystyme. Ypatinai aukšti atsiekliai grūdų gamyboje. Jau praėjusiais metais buvo pralenktas prieškarinis derlingumo lygis, nuimant nuo laukų 7 milijardus pūdų—beveik tiek, kiek gaudavo šalis geriausiais prieškariniais metais.

Tokiu būdu, nežiūrint į nuostolius, padarytus karo su vokiečiais, nežiūrint 1946 metų sausros sunkių padarinių, grūdų ūkio problema, apamai imant, išspręsta. Uždėtas tvirtas pagrindas tolimiesiems laimėjimams šioje srityje.

Drauge su grūdų ūkio kilimu vystėsi ir gyvulininkystė. Stambių raguočių, avių ir ožkų skaičiumi kolektyviniuose ūkiuose pasiektas 1940 metų lygis.

Tačiau, nežiūrint į tai, gyvulių skaičius ir jų produktyvumas vis dar nepatenkina liaudies ūkio poreikių. Partija ir vyriausybė atžymi pagrindinius trūkumus visuomeninės gyvulininkystės išvystyme. Kuo jie pasireiškia? Dar ne visi kolektyviniai ūkiai apsirūpinę prekinėmis gyvulininkystės fermomis, daugelis neturi paukščių. Nustatytas kolektyviniams ūkiams gyvulių skaičiaus fermose minimumas šiuo metu pasirodė nepakankamu ir trūkdo tolimiesiems visuomeninės gyvulininkystės vystymui. Daugelyje kolektyvinių ūkių dar nėra tinkamos gyvulių priežiūros. To pasekoje dideli nuostoliai susidaro nuo gyvulių kritimo, motininių gyvulių bergždumo.

Kolektyviniuose ūkiuose paželdžiami žemės ūkio artelių įstatai, neišgyvendinta gyvulių sunudojimas taip vadinamais ūkio viciaus reikalams. Rimtų trūkumų pasitaiko ir šalies tarybinuose ūkiuose. Der neatsikratyta žalingos vienos gamybos šakos vystymo praktikos, daugelis tarybinių ūkių nekelia gyvulininkystės produktyvumo.

Dabar, kada tarybinė liau-

dis, Lenino—Stalino partijos vadovaujama, žengia pirmyn į komunizmą, negali būti pakankamas tokios svarbios žemės ūkio šakos, kaip gyvulininkystė, atsilikimas.

Šiuo metu, — pasakytą trimetio plane,—kuomet pasiekti rimti laimėjimai keltant groo ūkį ir sudarytos reikalingos prielaidos grūdų gamybai toliau tobulinti, visu mastu iškilo gyvulininkystės visokeriopo išvystymo uždavinys, kaip partijos ir valstybės centrinis uždavinys, išvystant žemės ūkį.

Partija ir vyriausybė reikalauja užtikrinti artimiausiu laiku tokį visuomeninės produktyvios gyvulininkystės pakilimą, kuris pasiektų žymaus kolektyvinių ūkių gerbavio pakilimo ir įgalintų patenkinti gyventojų poreikius mėsa, riebalais, plėnu, o taip pat didėjančius lengvosios pramonės poreikiams—vilna, oda ir kitais gyvulininkystės produktais.

Iškeltas uždavinys bus išspręstas taip pat sėkmingai, kaip kad išspręsta grūdų problema. Kolektyvinių ūkių statyba mūsų šalyje sudarė visas sąlygas greitai visuomeninės gyvulininkystės, kaip aukšto pajamingumo žemės ūkio šakos, augimui. Kaimie išaugo didžiulė armija žymių meistru, pasiekusių aukšto gyvulių produktyvumo, išmokusių gerinti gyvulių veislę. Už pasiektus laimėjimus šimtams gyvulių augintojų—pirmųjų suteiktas Socialistinio Darbo Didvyrio vardas, tankstančiai jų apdovanoti ordiniais ir medaliais.

Ne tik atskiros fermos, bet ir tankstančiai kolektyvinių ūkių, ištisi rajonai pasiekė aukštų rodiklių šioje šakoje. Jų patyrimo populiarinimas visuose šalies kolektyviniuose ir tarybinuose ūkiuose—viena iš svarbiausių sąlygų sėkmingam trimetio plano įvykdymui.

Išvaduotojai atėjo

(Atkelta iš 2 pusl.)

Nusileido saulė, artėjo naktis. Iš vakarų pusės, už ežero, ant Daubaros kalno rugiuose pasirodė tankai. Būklėnėliai, laukdami išvaduotojų iš rytų, nusprendė, kad pasirodžiusieji tankai yra vokiečiai. Tik Vincas Mieželis, remdamasis savo sielos jausmais, visiškai abejojo tame. Jis, pasikvietęs savo septynerių metų anuką Izidorį ir duodamas jam savo gražią, meniškai apdaliną lazda, tarė: „Apžerk štai šią žirgą ir „Jok“, nesisidarydamas, ant Daubaros kalno. Nujojęs gerai pasižiūrėk į ten esančių žmonių kepurės, ant jų turi būti penkiakampės žvaigždės. Atgal grįžk kitu keliu, pro Semionovus.“ „Žvaigždas“, vykdydamas se-

nio uždavimą, prisitartino prie jauno tankito, kuris rūpestingai dabio tanką beržo šakomis. Einiukas pirmą kartą matė ankstyvą kepurę ir nutarė, kad tai žieminė. Jokius žvaigždės ant jos nebuvo.

Izidorius, tūtelį pažiopsodamas, „nujojo“ o liau ta pačia kryptimi.

Tankistai, matyt, važiuavo visą dieną ir trūklo pasirodymas nesuklėdė jiems jokio rodymo, tuo labiau, kad įėjimo, tuo labiau, kad čia pat buvo šalyba ir netoli ganėsi karš.

Kai Izidorius grįžo, jau buvo tamsu. Senis, išsklausęs anuko pranešimą, sutiko su kitų tvirtinimais, kad ant Daubaros kalno vgi vokiečiai.

„Stovykla“ ruošė miegui. Vakaras buvo paprastas, šiltas. Mieželis s anuko pasikiojo pakrūmų ir būčių

gules, jei ne triukšmas, kuris kilo prie Kiršų blindažo. Vincas paskubėjo ten. Atbėgęs rado apie dvidešimt žmonių. Visi jie susikėlė poromis, po tris ir daugiau, šokinėjo, šūkavo, bučiavo. Moterų akys buvo pilnos džiaugsmo ašarų. Ramanauskienė įsikabinusi į vyro kaklą, spardėsi užriestomis kojomis ir nežmoniška garsiai šaukė: „Valio! Pergalė!!!, Valio!!!!... Našlė Janėnėnė apkabinausi savo vaikus, žadėjo rytąjį dieną duoti duonos.

Mieželis negalėjo nieko suprasti. Ir tik gerai išsijurėjęs pro nakties skraistę, pamatė du augalotus Raudonosios Armijos tankistus, kuriuos supė ankštūs bėkmėnėlių žiedas. Kiršienė, įbedusi į vieno kareivio krūtinę savo veida, kukčiojo, skūsdamas okupantais už tai, kad jie sušaudė jos du sūnus, buvusius komjaunuolius.

Tik dabar Mieželis suprato, kad jo sielos jausmai, didžiausias noras išsipildė—išvaduotojai atėjo.

Darbo žmonių gyvenimas ir kova užsienyje

(Tęsinys iš №41(337))

3. Prancūzijos liaudies nusikurdimas

Prieš trejus metus Prancūzijoje tebuvo 2 firmos, kurių kapitalas sudarė milijardus frankų. Dabar firmų, turinčių milijardinius kapitalus, išaugo iki 59. Jos valdo 129 milijardus frankų.

Stambūs Prancūzijos kapitalistai turtėja plačiųjų darbo žmonių masių nusikurdimo sąskaita. Per paskutiniuosius metus realūs Prancūzijos darbininkų ir tarnautojų uždarbis sumažėjo daugiau kaip 25 proc. Darbo žmonių dauguma gyvena pusbadžiu. Didžiausią skurdę gyvena Prancūzijos darbininkų klasė. Be to, šalyje paskutiniu metu auga nedarbas. Dėl išdaviškosios reakcinės vyriausybės politikos Prancūzija pateko po sunkių JAV jungu. Prancūzijos darbininkai vis glaudžiau teličia savo eiles aplink komunistų partiją, kuri vadovauja kovai prieš „Maršalo planą“ dėl prancūzų tautos laisvės ir nepriklausomybės.

4. Sunki darbo žmonių padėtis Vakariniuose Vokietijos okupacinėse zonose

Vakariniuose Vokietijos okupacinėse zonose anglų-amerikiečių okupacinė valdžia atkuria monopolijas, grąžina pramonės įmones ankstyvesiems savininkams — karininkams nusikaltėliams ir hitlerininkams. Kapitalisti-

niai vakarinių zonų vertelės pradėjo platų puolimą prieš darbininkų klases gyvenimo lygį. Maisto produktų ir prekių kainos nuolat kyla, o uždarbis lieka sename lygyje. Greit plėdiasi nedarbas.

Amerikiečių zonoje penkių žmonių darbininkų šeima išleidžia maistui išpirkti 228 markes. Tuo tarpu darbininko — metalisto uždarbis — 80 markių. Vadinasi, uždarbio neužtenka net būtinoms išlaidoms maistui, jau nekalbant apie drabužių pirkimą, būto nuomą ir panašiai.

Nedarbas vakarinėse zonose pasiekė aukščiausio lygio nuo pat karo pabaigos. Oficiali amerikiečių karinės administracijos ataskaita pripažįsta, jog bedarbių skaičius viršijo 1.100.000.

5. Indoneziečių tauta nepasiduoda

Indoneziečių tauta nenori keliaklupsioauti prieš olandų groblukus ir juos globojančius anglų-amerikiečių imperialistus. Indoneziečių pasipriešinimas okupantams įgauna vis platesnį pobūdį.

Daugelis sričių Javos ir Sumatros salose yra respublikonų rankose. Olandai užgrobė tik atskirus miestus, kuriuose laikosi masinio teroro dėka. Kai kuriuose rajonuose atstatyta respublikonų valdžia.

Aršūs mušiai vyksta ties Džokjakarta—Indonezijos respublikos sostine.

Stambūs respublikonų junginiai prasiskverbė į vakarinius Javos rajonus ir vykdė

ten kovines operacijas. Olandų laikraščiai rašo, kad Javoje ir Sumatroje „traukiniai verčiami nuo bėgių ir dega kaučuko plantacijose“. Olandų kariuomenė turi didelių nuostolių.

Užsienio spauda praneša, kad indoneziečių armija išsaugojo savo pagrindines jėgas ir turi dabar apie 300.000 kareivių ir karininkų.

6. Išsivadavimo kova Birmoje

Prieš pusantų metų Anglijos leiboristų vyriausybė iškilmingai paskelbė savo buvusios kolonijos Birmos „visišką nepriklausomybę“.

Tačiau Birmoje ligi šai dienos šeimininkauja anglų kapitalistų kompanijos, kurios grobsto šalies gamtos turis ir negailestingai engia gyventojus. Bet 17 milijonų tauta nenori likti beteisė. Ji kovoja prieš anglų viešpatavimą ir prieš anglų statytinius iš vietinės buržuazijos tarpo Birmos vyriausybę.

Šių metų liepos mėnesį Birmoje turi įvykti visuotiniai rinkimai. Artėjant rinkimams, vis labiau aštrėja Birmos darbo žmonių išsivadavimo kova.

Beveik visuose šalies rajonuose vyksta smarkios kautynės tarp anglų sukurtos vyriausybės šalininkų ir demokratinių jėgų. Daugiau kaip pusė iš 35 Birmos rajonų apinti sukilimo.

(Iš TASS'o press biuro biuletenio)

Nagrinėjama VLKJS XI suvažiavimo medžiaga

Visuose valsčių centruose vyksta šiuo metu atviri komjaunimo susirinkimai, kuriuose komjauniniai kaimai, kuriuose komjauniniai ir jaunuoliai nagrinėja VLKJS XI suvažiavimo nutarimus, prisilima konkrečius įsipareigojimus.

Gyval ir įdomiai praėjo suvažiavimo medžiagos aptarimas Antazavė. Klubo — skaityklos patalpose įvyko gausūs komjauniočių ir jaunuolių susirinkimai.

Platų pranešimą šiuo klausimu padarė apskrities kom-

Mažasis feljetonas

Pakalbėkim apie „smulkmenas“

Buvo trečiadienis. Dukšto ryšių skyriuje šią dieną visad būna daug žmonių. Jie ateina gauti laikraščio, laiško, kreipiasi įvairiais reikalais.

Ryšių skyriaus viršininko pavaduotojas drg. Vorobjovas dirbo, kaip ir visomet, linksmai nusiteikęs atsilankiusiųjų atžvilgiu. Bet kartą jis kažkuo dingio ir grįžo tik darbo dienos gale. Susidūriau su juo duryse ir klausiu: „Kuo užsiėmė, drg. Vorobjovai, kaip reikala?“ Jis sunkiai laikėsi ant kojų, bet atsakė atvirai:

—Girtuokliavim, ką daugiau. Aišku, ką daro turgaus diena.

Dukšto gyventojai sako, kad drg. Vorobjovai turgaus diena vos ne kasdieną. Ir, ištikrųjų, blaivų drg. Vorobjovą sutikti labai sunku.

Sisėmīgi darbuotojų girtuokliavimai atsispindi ir jų darbe. O pašte reikalai ne kokie. Laikraščio platimas vyksta nepatenkinamai. Lėmimas respublikiniam laikraščio „Sovietskaja Litva“ ir apskrities laikraščio „Pergalė“ įvykdytas vos 70 proc.

Kai kurie prenumeratoriai negauna laikraščio. Taip pvz., nė viena Dukšto valsčiaus klubas — skaitykla negauna užsiprenumeruoto „Pergalės“ laikraščio. Ber-

jaunimo komiteto agitacijos ir propagandos skyriaus vedėjas drg. Budavičius. Po to sekė išstojimai. Išstojęs Antazavės progimnazijos direktorius drg. Slievičius savikritiškai nusivietė savo darbą ir pasižadėjo pagerinti idėjinį — auklėjamąjį darbą. Pasisakė taip pat ir kolektyvinių ūkių valstiečiai — komjauniočiai.

Susirinkimo pabalgoje žodį tarė valsčiaus partinės organizacijos sekretorius drg. Snetkovas.

A. Budys

„smulkmenas“

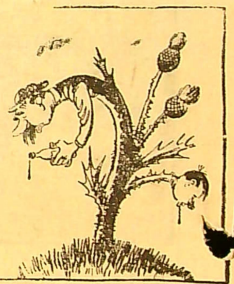
žininkų. Daržininkų ir Vardžiukiemio klubai — skaityklos negauna šio laikraščio nuo vasario mėn. 15 d. Ikiusieji — nuo kovo mėn. 1 d. Į klausimą: „Kodėl prenumeratoriai negauna laikraščio?“, drg. Vorobjovas atsako: „Ar apsimoka kalbėti apie smulkmenas?“

—Taip, apsimoka, drg. Vorobjovai, tai ne smulkmenos, bet svarbiausia mūsų darbe.

Būtų laikas mesti girtuokliavimą ir pradėti dirbti kaip reikiant.

A. Prokopjevas

Dukšto ryšių skyriaus viršininko pavaduotojas drg. Vorobjovas nuolat girtuokliavja.
(Iš laikraščio)

Karo veiksmai Kinijoje

Sinchua agentūros pranešimai

BEIPINAS, IV. 29 d. (TASS). Sinchua agentūros korespondento pranešimu iš Janczi fronto, balandžio 27 d. rytą Liaudies išvadavimo armijos dalys užėmė strateginiu atžvilgiu svarbų Sučou miestą prie geležinkelio, per 50 mylių į vakarus nuo Sanchajaus.

Sučou miestas yra geležinkelio mazgas Nankino

—Sanchajaus ir Sučou Cziassino ruožuose.

Liaudies išvadavimo armijos dalys sutriuškino didesnę dalį septynių armijų, apsupusių Nankino—Hančou rajone. Palmta į nelaisvę daugiau kaip 40 tūkstančių priešų kareivių.

Nurodytos 7 gomindaninės armijos be tvarkos traukėsi Nankino—Hančou plentu. Liaudies išvadavimo armijos

dalys pralenkė jas ir užkirtė joms kelią. Apsupimas buvo užbaigtas Liaudies išvadavimo armijai užėmus elę miestų, sudarantių pusratį tarp Usino ir Čansino, arti Tanchou ežero, bei Lanci miesta, Anchuejau provincijoje. Liaudies išvadavimo dalys taip pat priėjo Guandė miestą, šio pusratio centrą. Tos septynios gomindaninės armijos yra 51—oji. 4—oji, 45—oji, 99—oji, 66—oji 28—ji ir 20—oji. (ELTA).

Privačios firmos grobsto valstybines strategines žaliavas atsargas JAV

HAGA, IV. 29 d. (TASS). Šiomis dienomis laikraštis „De Waarheid“ išspausdino straipsnį antrašte: „Stambūs skandalas Amerikoje, pagrobta šimtai tūkstančių tonų strateginės žaliavos“.

Straipsnyje sakoma, kad eilė stambių imonių, saugojusių savo sandėliuose vyriausybės strateginę žaliavą, panaudojo šimtus tūkstančių tonų tos žaliavos savo tikslams.

Balandžio mėn. pradžioje JAV vyriausybė gavo iš specialios komisijos pranešimą apie būtiną karui strateginių žaliavų atsargų organizavimo eigą.

Antroje to pranešimo dalyje kalbama apie vyriausybės žaliavos atsargų sandėliuose patikrinimo rezultatus. Buvo nustatyta, kad privačios įmonės, kurių sandėliuose buvo vyriausybės atsargos, panaudojo tas atsargas, kaip savo nuosavybę. Taip, pavyzdžiui, tapo žinoma, kad žinoma

„Aluminium Kompani“ of Amerika“ firma kaltinama pagrobusi nei daugiau, nei mažiau, kaip 92.000 tonų aliuminio. Firmos „Keneckot Koper“, „Ameriken Smeltng end Rifalng Kompani“, „Gugenheim Kompani“ pasisavino 40.000 tonų vario. Iš žinomo plieno tresto „Bethlehem Sil Kompani“ sandėlių dingio 186.000 tonų mangano rūdos ir 135.000 tonų vertingų chromo lydinų. „Gudir Tair end Raber Kompani“ pasisavino 17.000 tonų kaučuko. Be to iš sandėlių dingio 21.000 tonų cinko ir 14.000 tonų alavo.

Senato komisija ginkluotų pajėgų reikalams pateikė šią demaskuojančią medžiagą teisingumo ministerijai, kad kaltieji būtų patraukti atsakomybėn. Tačiau pranešama, kad grobstytojai nebus patraukti atsakomybėn, siekiant išvengti atviro skandalo. (ELTA).

Naujas Italijos fašistų išsišokimas

ROMA, IV. 29 d. (TASS). Reakcinių laikraščių puslapiuose pasirodė pareiškimai kažkokio Sforni, kuris užveda deputatų Audizio (pulkinkui Valerio) asmeninę atsakomybę už „susidorojimą“ su Musolinu ir kitais fašistais valdais, sušaudytais partizanų Dango miestelyje 1945 m. balandžio mėnesį.

Atsakydamas į žurnalistų klausimus, Audizio pateikė 1945 m. balandžio mėn 25 d. ir 26 d. dekretus, pasirašytus Šiaurės Italijos tautinio išsivadavimo komiteto 6 partijų atstovų.

Vis dėlto, remiantis Sforni pareiškimu, grupė fašistinių deputatų su Almirante priešakyje iškėlė atstovų ramuose užklausa teisingumo ministeriui, kuriame reikalauja „nedešiant iškelti baudžiamąją bylą“ prieš Audizio už mirties bausmės įvykdymą Musolinui. (ELTA)

Salako valsč Grybiškių apylinkės „Aušros“ kolektyvinio ūkio pimininko drg. Lisausko inicatyva kolektyvičiams dažnai skaitomos paskaitos.

Šiomis dienomis Dusetų gimnazijoje prasidėjo tarpklasinės (lininio) varžybos. Pirmieji—VII ir VII klasių susitikimai baigėsi septintąją nugalai antykliu 2:1. VII ir VI klasių tinklinio komandų susitikimai baigėsi VII klasės linininkų nugalai rezultatu 2:1.

Varžybos tebevyksta.

Ag. Ašvydis

Duset gimnazijoje šachmatais domisi taip pat ir mergaitės. Šiomis dienomis

Trumpai

mergaitės — šachmatininkės suorganizavo turnyrą, kurių laimėtojai tapo IV kl. mokinė Ruseckaitė (I vieta), septintokė B.Girytė, (II vieta). Gerai pasirodė ir III-ajai vieta užėmusi šachmatininkė Barzdaitė. Visoms joms suteiktas V visasąjunginio šachmatininkų atskyris.

J. Girėnas

Š. m. gegužės mėn. 2 d. įvyko Salako gimnazijos ir valsčiaus centro sportininkų susitikimai. Įvykusias krepšinio rungtynes santykiu 17:6 laimėjo miestelio krepšininkai. Tinklinio varžybose pranašesniais pasirodė moksleiviai. Jie įveikė savo varžovus rezultatu 2:0.

P. Gruodys

Redakcine kolegija

Pranešimas

„Pergalės“ spaustuvė praneša, kad iš organizacijų, įstai-gų irmonių priimami užsakymai įvairioms tarnybiniams biuroms ir kitiems spausdinams lietuvių ir rusų kalbomis. Užsakymai atliekami 20 proc. sumažintomis kainomis.

Spaustuvės direktorius